

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΘΕΜΑ:
LECTIO XVIII

Δανάη Γεωργιάδου, Σύμβουλος Λατινικών, Β.Δ.
Μ.Α. στην Κλασική Φιλολογία

Υπεύθυνος ΕΜΕ: Πέτρος Πέτρου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ XVIII (Lectio duodevicesima)
Ο ΗΡΑΚΛΗΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Ο Ηρακλής σκοτώνει τον ληστή Κάκο

Απαρέμφατο ενεργητικού παρακειμένου (ΔΓ σελ. 68)

✓ Από το θέμα του παρακειμένου + κατάληξη **-isse**

Α' συζυγία	Β' συζυγία	Γ' συζυγία	Δ' συζυγία
amān-isse =ότι αγάπησα / έχω αγαπήσει	delēn-isse =ότι κατέστρεψα / έχω καταστρέψει	leg-isse =ότι διάβασα / έχω διαβάσει	audīn-isse =ότι άκουσα / έχω ακούσει

1. Το απαρέμφατο του παρακειμένου είναι πάντοτε **ειδικό**. Το υποκείμενό του βρίσκεται σε **αιτιατική και δηλώνεται**, είτε πρόκειται για ετεροπροσωπία είτε για ταυτοπροσωπία.
2. Περισσότερα για τη **σύνταξη του απαρεμφάτου** βλ. στο βιβλίο: Παρατηρήσεις 2 και 3.

Αόριστη αντωνυμία (ΔΓ σελ. 47)

quidam, quaedam, quoddam (επιθετική): κάποιος
quidam, quaedam, quiddam (ουσιαστική): κάποιος

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΝΙΚΟΣ			
ονομ.	quidam	quaedam	quoddam / quiddam
γεν.	cuiusdam		
δοτ.	cuīdam		
αιτιατ.	quendam	quandam	quoddam / quiddam
αφαιρ.	quodam	quadam	quodam
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ			
ονομ.	quidam	quaedam	quaedam
γεν.	quorundam	quarundam	quorundam
δοτ.	quibusdam		
αιτιατ.	quosdam	quasdam	quaedam
αφαιρ.	quibusdam		

Ανώμαλο ουσιαστικό bos, bovis, αρ.3 (ΛΓ σελ. 22)

πβ. βοῦς, βοός

	ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
ονομ.	bos	boves
γεν.	bovis	boum (bovum)
δοτ.	bovi	bubus (bobus)
αιτιατ.	bovem	boves
κλητ.	bos	boves
αφαιρ.	bove	bubus (bobus)

Λεξιλόγιο

Hercules -is: Ηρακλής / bos, bovis, αρ.3: βόδι / ex (πρόθ.) + αφ.: από (απομάκρυνση) / is, ea, id (δεικτ. – οριστ.επαναλ. αντων.): αυτός / locus -i, αρ.2: τόπος / adduco (ad + duco), -duxi, -ductum, -ducere, γ': επηρεάζω, παρασύρω / dico, dixi, dictum, dicere, γ': λέγω / ubi (αναφ. επίρρ.): όπου / postea (χρον. επίρρ.): μετά / urbs, urbis, θ.3: πόλη / condo, -didi, -ditum, -dere (cum + do, dedi, datum, dare, α'), γ': ιδρύω / prope (πρόθ.) + αιτ.: κοντά σε / fluvius, fluvii, αρ.2: ποτάμι / reficio, -fēci, -fectum, -ficere (re + facio, feci, factum, facere), γ': αναψύχω, ξεκουράζω / fero, tuli, latum, ferre, γ': φέρω / fertur: λέγεται ότι (=dicitur) / ipse, ipsa, ipsum (οριστ.δεικτ. αντων.): ο ίδιος / via, viae, θ.1: δρόμος / fessus -a -um: κουρασμένος / ibi (τοπ. επίρρ.): εκεί / dormio, dormīni, dormītum, dormīre, δ': κοιμάμαι / tum (χρον. επίρρ.): τότε / pastor, pastōris, αρ.3: βοσκός / fretus -a -um (+αφ.): αυτός που έχει πεποίθηση, εμπιστοσύνη / vis, vim, θ.3: δύναμη (ΛΓ σελ. 22) / quidam, quaedam, quoddam (επιθ.αόρ. αντ.): κάποιος / spelunca, -ae, θ.1: σπηλιά / cauda, -ae, θ.1: ουρά / traho, traxi, tractum, trahere, γ': τραβώ / verito, verti, versum, vertere, γ': στρέφω / avertito, -verti, -versum, -vertere, γ': στρέφω ανάποδα (aversos: μετοχή παθητ. παρακ.) / somnus, -i, αρ.2: ύπνος / excito, -citāni, -citātum, -citāre, α': ξεσηκώνω, αποκαθιστώ / grex, gregis, αρ.3: κοπάδι / aspicio (ad + specio), -spexi, -spectum, -spicere, γ': κοιτάζω / pars, partis, θ.3: μέρος / absūm, afui, abesse (ab + sum): απουσιάζω, λείπω / sentio, sensi, sensum, sentire, δ': καταλαβαίνω, αισθάνομαι / pergo,

perrēxi, perrectum, pergēre, γ': κατευθύνομαι προς / ad (πρόθ.) + αιτ.: προς (κατεύθυνση) / proximus -a -um: πολύ κοντινός / postquam (χρον. σύνδ.): αφού, όταν / vestigium, vestigii, ουδ.2: ίχνος, αποτύπωμα / foras (τοπ. επίρρ.): προς τα έξω / video, vidi, visum, vidēre, β': βλέπω / confundo (cum + fundo), -fūdi, -fustum, -fundēre, γ': συγχέω / locus -i, αρ.2: τόπος, σημείο / infestus -a -um: εχθρικός / amoveo (a + moveo), -mōni, -motum, -movēre, β': απομακρύνω / coepi, coepisse (ρήμα ελλειπτ.): άρχισα / mugītus -us, αρ.4: μουγκρητό / audio, audīvi, audītum, audīre, δ': ακούω / converto (cum + verto), -verti, -versum, -vertēre, γ': γυρίζω κάποιον προς τα πίσω / prohibeo (pro + habeo, habūi, habitum, habēre), -hibūi, -hibītum, -hibēre, β': εμποδίζω / conor, conatus sum, conāri, αποθ.α': προσπαθώ / clava, -ae, θ.1: ρόπαλο / interficio (inter + facio), -feci, -fectum, -ficēre, γ': σκοτώνω

Ενδεικτικές δραστηριότητες
(για την τάξη ή / και το σπίτι)

1. Να μεταφράσετε το κείμενο του μαθήματος στα Ελληνικά.

2. Να κάνετε χρονική αντικατάσταση των τύπων:

condidit, convertit, aspexit, sensit, vidit, dicitur, traxit, pergit

3. Να τρέψετε στον αντίθετο αριθμό τους πιο κάτω τύπους.

boves		viribus	
dicitur		boves	
condidit		vestigia	
fertur		interficitur	

4. Να σημειώσετε ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι ορθές και να εξηγήσετε το γιατί.

	ΟΡΘΗ	ΛΑΘΟΣ
Is dicitur filius dei esse.		
Incolae dicitur multi fuisse.		
Incolae dicuntur multos fuisse.		
Incolae dicuntur multi fuisse.		
Is dicitur filium dei esse.		

5. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό.

Incolae boves in eis locis habent, in quibus fluvii sunt.
Fretus armis Romanus ingens bellum gessit.

6. Να υποδείξετε πού τονίζονται οι πιο κάτω λέξεις και να εξηγήσετε το γιατί.

dicitur, clavā, excitātus, trahere, dormire

7. Να σκεφτείτε και να γράψετε, για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου, αν υπάρχουν λέξεις:

- ομόρριζες με αυτήν στα Αρχαία Ελληνικά και/ή
- παράγωγες από αυτήν σε νεότερες – νεολατινικές γλώσσες (Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά κτλ)

8. Τι γνωρίζετε για τον άθλο του Ηρακλή με τα βόδια του Γηρῶνη και ποια η σχέση του Κάκου με αυτόν;